

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

HS cần :

– Hiểu rõ nền nông nghiệp Bắc Mỹ mang lại hiệu quả cao mặc dù bị nhiều thiên tai và phụ thuộc vào thương mại và tài chính.

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

HS xác định được :

– Các vùng nông nghiệp của Bắc Mỹ, thông qua việc phân tích lược đồ nông nghiệp.

– Các hình thức tổ chức sản xuất nông nghiệp hiện đại và việc áp dụng khoa học kĩ thuật vào nông nghiệp của Bắc Mỹ, thông qua việc phân tích các hình ảnh về nông nghiệp Bắc Mỹ.

– Nền nông nghiệp Bắc Mỹ tuy sử dụng ít lao động, nhưng năng suất cao, đây là vựa thóc của thế giới

Ca-na-đa đứng đầu thế giới về xuất khẩu 4 loại sản phẩm nông nghiệp là : ngũ cốc (đặc biệt là lúa mì), thịt và các sản phẩm từ thịt, gia súc, hạt có dầu. Công nghệ sinh học đóng vai trò ngày càng quan trọng trong nông nghiệp. 26% công ti trong số các công ti chủ chốt về công nghệ sinh học của Ca-na-đa tập trung vào phát triển nông nghiệp với mục tiêu tăng gấp đôi nông sản xuất khẩu trong giai đoạn 2000 – 2005, tạo nên sản phẩm xuất khẩu mới. Ca-na-đa chú trọng phát triển công nghệ chế biến thực phẩm đóng gói, giao thông vận tải và đông lạnh.

– Các vùng nông nghiệp của Bắc Mỹ .

– Sự tổ chức các đơn vị nông - công nghiệp trong sản xuất nông nghiệp của Hoa Kỳ.

Hình thức tổ chức sản xuất nông nghiệp chủ yếu của Bắc Mỹ là các nông trại với những tên gọi khác nhau (nông trại, đồn điền, trang trại...). Trong các nông trại, bên cạnh việc trồng trọt và chăn nuôi, thu hoạch các sản phẩm nông nghiệp bằng các phương tiện hoặc trang thiết bị cơ giới, các chủ nông trại còn tiến hành các hoạt động sơ chế nông sản để bảo quản, tiếp thị nông sản qua mạng in-tơ-net, vận chuyển và tiêu thụ nông sản, tiến hành các hoạt động tín dụng và thanh toán với ngân hàng địa phương. Máy vi tính nối mạng đang là một công cụ để chủ nông trại Bắc Mỹ trao đổi thông tin với các trung tâm nghiên cứu phát triển nông nghiệp, tính toán các phương án gieo trồng, nắm giá cả nông sản trên thị trường...

– Nông nghiệp Hoa Kỳ phụ thuộc vào hoạt động thương mại và tài chính.

III – CÁC PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC CẦN THIẾT

– Bản đồ Nông nghiệp Bắc Mỹ.

– Một số hình ảnh về nông nghiệp Hoa Kỳ.

IV – GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC BÀI MỚI

1. Lời giới thiệu

Trong bài này, HS cần nắm vững hai vấn đề : sự phân bố các ngành trồng trọt và chăn nuôi ở Bắc Mỹ trong mối quan hệ với điều kiện tự nhiên ; hình

thức tổ chức sản xuất nông nghiệp của Bắc Mỹ tạo điều kiện để phát triển nền nông nghiệp hàng hoá gắn chặt với thị trường xuất khẩu.

2. Gợi ý tiến trình bài học

a) Nông nghiệp Bắc Mỹ là một nền nông nghiệp có hiệu quả cao

GV tổ chức cho HS tự nghiên cứu bảng số liệu nông nghiệp các nước Bắc Mỹ năm 2001 theo trình tự như sau :

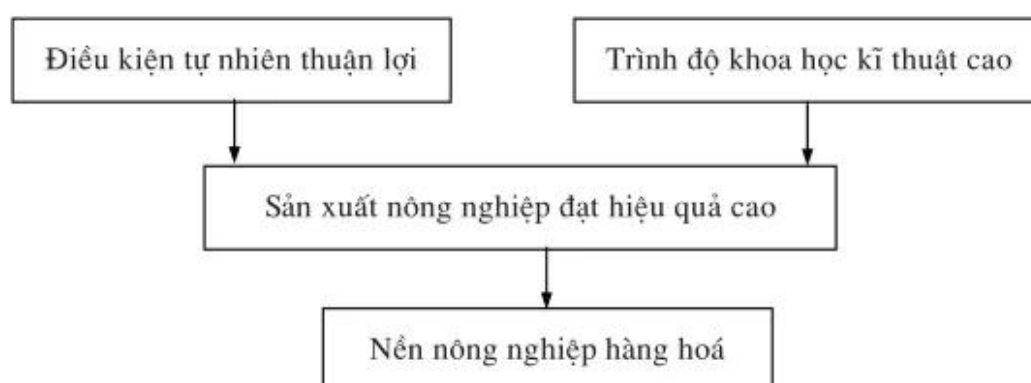
– Xác định tỉ lệ lao động trong nông nghiệp ở từng nước để thấy trình độ phát triển ở Ca-na-đa và Hoa Kỳ cao hơn ở Mê-hi-cô.

– Xác định lượng lương thực bình quân theo đầu người ở từng nước để thấy được Ca-na-đa và Hoa Kỳ có khả năng xuất khẩu lương thực.

GV cho HS quan sát hình 38.1 và nhấn mạnh : thu hoạch bông của Hoa Kỳ được tiến hành cơ giới hoá, năng suất cao, sản phẩm đồng bộ, ít lẫn tạp chất, thuận lợi cho khâu phân loại và chế biến, chất lượng bông vải sẽ ổn định hơn, giá trị bông được nâng cao.

b) Sự tổ chức các đơn vị nông - công nghiệp trong sản xuất nông nghiệp ở Hoa Kỳ và Ca-na-đa

Dựa vào kiến thức trong bài, HS có thể lập một sơ đồ về các yếu tố dẫn đến nền nông nghiệp có hiệu quả cao ở Bắc Mỹ :

c) Nông nghiệp Bắc Mỹ phụ thuộc vào hoạt động thương mại và tài chính

GV tổ chức cho HS dựa vào nội dung bài học để rút ra nhận xét về sự phụ thuộc của nông nghiệp Bắc Mỹ vào hoạt động thương mại và tài chính.

– Sản xuất hàng hoá được chuyên môn hoá cao cho sản lượng lớn, chỉ có thể tiêu thụ phần lương thực dư thừa trên thị trường thế giới.

– Ở thị trường thế giới, Hoa Kỳ và Ca-na-đa phải chịu sự cạnh tranh với Liên minh châu Âu và Ô-xtrây-li-a.

– Muốn duy trì sản lượng cao, chính phủ Ca-na-đa và Hoa Kỳ phải trợ cấp tiền cho các chủ trại để họ tiếp tục sản xuất một khối lượng dư thừa nông sản hàng hoá, tạo điều kiện cho Hoa Kỳ lũng đoạn giá cả trên thị trường nông sản hàng hoá xuất khẩu trên thế giới.

d) Các vùng nông nghiệp Bắc Mỹ

GV cho các nhóm HS đọc và phân tích lược đồ nông nghiệp Bắc Mỹ để nắm vững sự phân bố các nông sản chính của Bắc Mỹ, sau đó cho HS so sánh – đối chiếu để thấy được sự phân bố nông nghiệp ở Bắc Mỹ theo các đới khí hậu : Ca-na-đa và Hoa Kỳ có sản phẩm nông nghiệp ôn đới và cận nhiệt, còn Mê-hi-cô có sản phẩm nông nghiệp nhiệt đới.

GV trình bày các hoạt động khai thác tài nguyên thiên nhiên khác ở Bắc Mỹ :

– Ven bờ biển phía bắc Ca-na-đa, khí hậu địa cực nhưng lại trồng được đại mạch, khoai tây, đặc biệt là rau (trong nhà kính), đó là nhờ ứng dụng các thành tựu khoa học kĩ thuật vào sản xuất nông nghiệp.

– Ở quần đảo phía bắc Ca-na-đa, người E-xki-mô khai thác nguồn lợi thiên nhiên dưới hình thức săn bắt : săn chồn, hươu, đánh cá.

– Rừng lá kim phổ biến ở vùng đồng bằng Ca-na-đa được khai thác cung cấp cho công nghiệp gỗ và giấy.

– Phía tây kinh tuyến 100^oT của Hoa Kỳ, các vùng núi và cao nguyên Mê-hi-cô, khí hậu khô, phát triển chăn nuôi trên đồng cỏ.

– Phía đông kinh tuyến 100^oT của Hoa Kỳ, phía nam và đông nam Ca-na-đa, phía nam Mê-hi-cô, khí hậu thuận lợi cho việc hình thành các vành đai nông nghiệp chuyên môn hoá cao, những vành đai chuyên canh cây công nghiệp hoặc vành đai chăn nuôi.

GV cho HS quan sát và phân tích hình 38.2 để rút ra nhận xét về sự phân bố một số sản phẩm trồng trọt và chăn nuôi trên lãnh thổ Hoa Kỳ và hoàn thành bảng sau :

	Sản phẩm trồng trọt	Chăn nuôi
Vùng ôn đới		
Vùng cận nhiệt đới		
Vùng nhiệt đới		

V – GỢI Ý TRẢ LỜI MỘT SỐ CÂU HỎI KHÓ

Câu hỏi 1. *Những điều kiện nào làm cho nền nông nghiệp Hoa Kỳ và Ca-na-đa phát triển đến trình độ cao ?*

GV hướng dẫn HS nghiên cứu nội dung trong SGK để hoàn thành sơ đồ về các yếu tố giúp cho nông nghiệp Hoa kỳ và Ca-na-đa phát triển đến trình độ cao.